

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΡΑΤΟΣ ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1. στην παιδεία και την εκπαίδευση

Στην εποχή της κοινωνίας της γνώσης και της πληροφορίας, του καταγιστικού πολλαπλασιασμού της γνώσης, δεν νοείται εκπαιδευτική πολιτική παρά μόνο ως ανοιχτή διαδικασία διαρκούς μεταρρύθμισης. Η **παιδεία ανοιχτών οριζόντων** που αποτέλεσε την επικεφαλίδα της πολιτικής μας είναι ο σύγχρονος στόχος μας. Εξάλλου και μόνο η παρακολούθηση των ευρωπαϊκών εξελίξεων στον εκπαιδευτικό χώρο επιβάλλει την ιδέα **μιας δυναμικής μεταρρύθμισης βήμα προς βήμα**. Θέλουμε και επιδιώκουμε μια δημόσια παιδεία ποιοτικά αναβαθμισμένη και αποτελεσματική.

Στη διάρκεια της μεταπολίτευσης οι εκπαιδευτικές πολιτικές και οι αλληπάλληλες μεταρρυθμίσεις είχαν ένα κεντρικό στόχο: Τη διαμόρφωση γενικών θεσμικών πλαισίων για τη λειτουργία των βαθμίδων της εκπαίδευσης και τη μετάβαση στο δημοκρατικό σχολείο και μια γενική τάση προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς ως προσανατολισμό του περιεχομένου των σπουδών. Με την ανωτατοποίηση των ΑΕΙ, ΤΕΙ αυτός ο κύκλος της εξωτερικής μεταρρύθμισης έκλεισε.

Σήμερα όλη μας η προσπάθεια πρέπει να στραφεί σε μια εσωτερική μεταρρύθμιση στη μικροκλίμακα του σχολείου, στη ζωή της σχολικής μονάδας. Ο δάσκαλος και η πνευματική προαγωγή του, η διαρκής του επιμόρφωση και η αξιολόγηση του έργου του, το πρόγραμμα σπουδών και τα βιβλία σ'όλες της βαθμίδες της εκπαίδευσης, η ποιότητα της εσωτερικής εκπαιδευτικής ζωής είναι το επίκεντρο της πολιτικής μας.

Η ισχυρή κοινωνία χτίζεται στην αίθουσα διδασκαλίας. Θέλουμε πολίτες με ανθρωπιστική παιδεία, με εφόδια στην κοινωνία της γνώσης, με κριτική άποψη. Λέμε όχι στην ολιγαρχία της γνώσης γι' αυτό καταπολεμούμε τον τεχνολογικό αναλφαριθμητισμό.

Αυτή είναι η αρχή μας και ο στόχος μας και οικοδομείται πάνω στις ακόλουθες κεντρικές κατευθύνσεις και προτεραιότητες.

- ✓ Υιοθετούμε ως παιδαγωγικό προσανατολισμό του συστήματός μας τη διαμόρφωση του ελεύθερου και ολοκληρωμένου ανθρώπου γι' αυτό προχωρούμε στην **αναδιάρθρωση της βασικής εκπαίδευσης πάνω στις ανθρωπιστικές σπουδές.**
- ✓ Διαμορφώνουμε ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό πρότυπο, ένα πιο ευέλικτο **σύστημα μόρφωσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης** ώστε κάθε πολίτης να έχει από μόνος του τη δυνατότητα να εφοδιαστεί με πολύπλευρες δεξιότητες.

- ✓ Ολοκληρώνουμε την πολιτική της **ίσης και ελεύθερης πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση** καθώς και την ανάπτυξη των θεσμών που έχουμε εισαγάγει με την πρόσφατη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.
- ✓ Φέρνουμε **το σχολείο στην ψηφιακή εποχή** να περνά το μήνυμα της γνώσης δια βίου, να αναπτύσσει την κριτική σκέψη, να εισάγει στην καθημερινή του ζωή τις νέες τεχνολογίες.

2. στη διοίκηση και την αυτοδιοίκηση

Η αλλαγή στο κράτος εξακολουθεί να παραμένει η επείγουσα προτεραιότητα για μας. Κανένα αναπτυξιακό αποτέλεσμα, οικονομικό κοινωνικό ή πολιτισμικό δεν είναι δυνατό αν δε συγκροτηθεί ένα ευέλικτο και γνωστικά επαρκές κράτος, αν δεν αποκεντρωθούν εξουσίες σε μια ισχυρή και ανεξάρτητη αυτοδιοίκηση, αν δε λειτουργήσει αποτελεσματικά και με διαφάνεια η δημόσια διοίκηση. Η αποκέντρωση, συστατικό στοιχείο της φυσιολογίας και της στρατηγικής μας χρειάζεται σήμερα μια πραγματικά νέα πνοή. **Να δείξουμε έμπρακτα ότι έχουμε την πολιτική βούληση ως κυβέρνηση συνολικά για πραγματική και ολοκληρωμένη αποκέντρωση εξουσιών.**

Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια στο χώρο της αυτοδιοίκησης πρέπει να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί. Η μετατροπή της **Περιφέρειας** σε αποκεντρωμένη και ολοκληρωμένη αναπτυξιακή, προγραμματική και διοικητική βαθμίδα πρέπει να συνοδεύεται από δύο κρίσιμες προϋποθέσεις:

- ~ το **Δήμο** ως φορέα συνολικής παρέμβασης στην πόλη, την ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής
- ~ την **Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση** όχι ως χώρο που συμπιέζεται ανάμεσα στην Περιφέρεια και το Δήμο αλλά ως θεσμού αναγκαίου και χρήσιμου στρατηγικά μέσα στον περιφερειακό σχεδιασμό.

Ετσι τα τέσσερα θεμέλια της Αποκέντρωσης, η περιφερειακή συγκρότηση της χώρας, το κράτος επιτελείο, η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση, ο ισχυρός Δήμος αποκτούν μια αυτόνομη και οργανική σχέση στην ίδια την πυραμίδα του **Δημοκρατικού Προγραμματισμού.**

Ο διάλογος για την ολοκλήρωση και τώρα και στο μέλλον του διοικητικού και αυτοδιοικητικού συστήματος της χώρας ανάμεσα στην κυβέρνηση, την αυτοδιοίκηση και τα κόμματα είναι ένα επίκαιρο και πρωτεύον ζήτημα γιατί είναι φανερό ότι παρόμοιες αλλαγές μόνο κάτω από ευρύτερες συναινέσεις μπορούν να κατοχυρωθούν.

Η εσωτερική αλλαγή στη δημόσια διοίκηση ως ενιαίου συστήματος στην πολιτειακή οργάνωση οφείλει να απαντά στις δύο σύγχρονες παθογένειές της: Την παραδοσιακή που εκφράζεται είτε με τη μορφή **γραφειοκρατικής δυσλειτουργίας** είτε με τη μορφή **καταστρατήγησης δικαιωμάτων των πολιτών.** Την αίσθηση **συναλλαγής και διαφθοράς** που αποπνέει στη σχέση της με τον πολίτη.

Για το σκοπό αυτό παράλληλα με τις διαδικασίες εκσυγχρονισμού, αποκέντρωσης, αξιοκρατίας στις προσλήψεις, στελέχωσης στη βάση της προγραμματικής επάρκειας και της αποτελεσματικής λειτουργίας, κρίσης και αξιολόγησης του παραγόμενου έργου, **ένα συνεκτικό και μακρόπνοο πρόγραμμα αλλαγών** στη δημόσια διοίκηση οφείλει να συμπεριλάβει:

- ~ τη συγκρότηση θεσμού αξιολόγησης κρίσης και υποβολής προτάσεων που αφορούν τη διοικητική μεταρρύθμιση
- ~ τη λειτουργία στην πράξη της διακομματικής επιτροπής
- ~ τη δημιουργία πνεύματος ελέγχου και πειθαρχίας στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης με την ουσιαστική λειτουργία και αποτελεσματική παρέμβαση του Συνηγούρου του Πολίτη
- ~ την ουσιαστικοποίηση της εφαρμογής του «πόθεν έσχες»
- ~ την αποκατάσταση κλίματος λιτής, νόμιμης και διαφανούς διαχείρισης των δημόσιων πόρων

3. στην υγεία και την πρόνοια

Ακρογωνιαίος λίθος του σύγχρονου Κοινωνικού Κράτους είναι το **Εθνικό Σύστημα Υγείας** και το **Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας**. Πάνω στις πάγιες αρχές και αξίες που οικοδομήσαμε από το ΕΣΥ και οργανώσαμε από τις πολιτικές πρόνοιας, προχωρούμε στην αναμόρφωση, τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση. Στόχος τελικά η αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας που προσφέρονται στον πολίτη, η αποτελεσματική και σύγχρονη δημόσια υγεία.

Η πρόταση μας για τις μεταρρυθμίσεις του ΕΣΥ στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές και στόχους:

1^ο Την αρχή της αποκέντρωσης

Η περιφερειακή συγκρότηση του ΕΣΥ πραγματώνεται με τη σύσταση περιφερειακών συστημάτων υγείας, που επιτρέπουν αποτελεσματική διοίκηση, πραγματικούς ελέγχους, πληρέστερη χαρτογράφηση αναγκών, ακρίβεια και εγκυρότητα στον υγειονομικό χάρτη, πληρέστερο σχεδιασμό και συντονισμό των υπηρεσιών υγείας.

2^ο Την αρχή της ριζικής αναβάθμισης και του ενιαίου χαρακτήρα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας

Το κύριο βάρος πρέπει να σηκώσει η ενοποίηση και επάρκεια του συστήματος πρόληψης δημόσιας υγείας και πρωτοβάθμιας περίθαλψης πάνω στη συνεργασία των ασφαλιστικών φορέων, την ενοποίηση των υποδομών και την αξιοποίηση του ιατρικού δυναμικού με βάση το θεσμό του προσωπικού γιατρού.

3^ο Την αρχή της ενιαίας χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας.

Ο οργανισμός διαχείρισης πόρων υγείας, κρατικός φορέας στον οποίον συμμετέχουν εκπρόσωποι των κύριων ταμείων ασφάλισης και των τριτοβάθμιων θεσμών θα διασφαλίσει υψηλότερη αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα διαχείρισης των πόρων που διατίθενται από τον κοινωνικό προϋπολογισμό και τα επενδυτικά προγράμματα.

4° Την αρχή της αναδιοργάνωσης των νοσοκομειακών μονάδων και την μετατροπή τους σε σύγχρονα νοσοκομεία.

Τα νοσοκομεία γίνονται ανεξάρτητες, αυτοτελείς και αποκεντρωμένες μονάδες με νέας μορφής όργανα συλλογικής διοίκησης, με ανασυγκρότηση της δομής της ιατρικής υπηρεσίας του επιστημονικού αντικειμένου, με ορθολογική διαχείριση των πόρων, με ποιοτικό έλεγχο, με αξιολόγηση έργου.

5° Την αρχή της ποιοτικής αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Με ενιαίες εργασιακές σχέσεις. Με διαρκή επιμόρφωση και κατάρτιση. Με ορθολογική κατανομή του ιατρικού δυναμικού με αλλαγή της σχέσης ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Με ταχύρυθμη στελέχωση των μονάδων που παρέχουν τις υπηρεσίες υγείας.

Σήμερα η κεντρική κατεύθυνση της προσπάθειας μας μετά την οργανωτική ανασυγκρότηση του ΕΣΥ είναι να γίνει αισθητή στον πολίτη η άλλη λειτουργία των μονάδων υγείας. Και θα ξεκινήσουμε μια πραγματική εκστρατεία για τη διασφάλιση της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων του ασθενούς.

Ενα αποκεντρωμένο Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας οικοδομείται πάνω στο σύγχρονο προνοιακό χάρτη, την αναδιοργάνωση και αξιολόγηση υπηρεσιών και φορέων που ασκούν προνοιακή πολιτική, την αποασυλοποίηση των ιδρυμάτων, και την αναμόρφωση της επιδοματικής πολιτικής και την όσο γίνεται πλησιέστερα στην οικογένεια και την κοινωνία ένταξη των ατόμων που έχουν ειδικές ανάγκες.

4. στην κοινωνική ασφάλιση

Θεωρούμε τη μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης ένα από **κορυφαία ζητήματα της τετραετίας** και μια επείγουσα προτεραιότητα για μας. Η κοινωνική ασφάλιση της υγείας και της εργασίας όλων των ελλήνων πολιτών είναι δημόσια υποχρέωση και κρίνει σε μεγάλο βαθμό την ευαισθησία και την επάρκεια του σύγχρονου κοινωνικού κράτους.

Θα προχωρήσουμε **τώρα** τη μεταρρύθμιση όχι ως αναγκαίο κακό αλλά ως πραγματική και προοδευτική προσφορά στον πολίτη. Κι αυτό γιατί:

- ~ δεν θέλουμε να επιτρέψουμε να γίνει η δημογραφική εξέλιξη πρόβλημα για την κοινωνία του αύριο
- ~ θέλουμε να υπάρξει κοινωνική δικαιοσύνη και ανταποδοτικότητα, να εξαλειφθούν οι ανισότητες και αδικίες
- ~ θέλουμε ως προοδευτικό Κίνημα να εκφράσουμε την αλληλεγγύη ανάμεσα στις γενιές γιατί αποτελεί το θεμέλιο της κοινωνικής συνοχής.

Θα προχωρήσουμε **βήμα με βήμα** διαμορφώνοντας τις ευρύτερες δυνατές συναινέσεις. Θέλουμε και επιδιώκουμε την κοινωνική αποδοχή για να είναι οι αλλαγές βιώσιμες και ισχυρές.

Η κατεύθυνση της προσπάθειας μας, το περιεχόμενο της πολιτικής που επιδιώκουμε περιγράφεται καθαρά **στην ομόφωνη σχετική απόφαση της ΚΕ.**

Στο πνεύμα και στο γράμμα αυτής της απόφασης θα κινηθεί η κυβερνητική μας πρωτοβουλία και πολιτική.

Στο πλαίσιο αυτό θέλουμε να διευκρινίσουμε με τρόπο καθαρό και ευθύ:

1. **Η κοινωνική ασφάλιση είναι δημόσια, καθολική και υποχρεωτική** για όλους τους έλληνες εργαζομένους και τους νόμιμα εγκατεστημένους μετανάστες. Η μεταρρύθμιση που επιδιώκουμε δεν αφορά τους σημερινούς συνταξιούχους και τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ.
2. **Το κράτος εγγυάται** τις συντάξεις, την καταβολή και την απόδοσή τους. Τα σημερινά κατώτατα όρια των συντάξεων όπως προσδιορίζονται από τα διάφορα ταμεία με την προσθήκη του ΕΚΑΣ **διασφαλίζονται** και εγγυόμαστε γι' αυτό. **Στηρίζουμε και ενισχύουμε** τις κατώτερες και κατώτατες συντάξεις και αυτό αποτελεί βασική προτεραιότητα της πολιτικής μας. Αλλαγή στο εσωτερικό του συστήματος αφορά **μόνο αναλογικότερες και δικαιότερες ισορροπίες** καταργώντας τους κοινωνικά άδικους και άνισους όρους συνταξιοδότησης όπου υπάρχουν. Στόχος σε κάθε περίπτωση είναι η **πραγματική αύξηση των συντάξεων** για τη συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων και με όσο γίνεται ταχύτερους ρυθμούς.
3. **Ο δημόσιος, ο κοινωνικός και ο αναδιανεμητικός χαρακτήρας του συστήματος διασφαλίζεται από το κράτος το οποίο είναι υποχρεωμένο στο πλαίσιο της τριμερούς χρηματοδότησης ή άλλων μορφών χρηματοδοτικής στήριξης να εξασφαλίσει τους πόρους και ύστες επιπρόσθετα απαιτηθούν.** Δεσμευόμαστε ότι στις τελικές νομοθετικές ρυθμίσεις θα υπάρχουν συγκεκριμένες και δεσμευτικές αναφορές στον τρόπο και τις πηγές της χρηματοδότησης. Εν πάσει περιπτώσει στην εξοικονόμηση πρόσθετων πόρων θα συμπεριλαμβάνονται και η πάταξη της παραοικονομίας, της εισφοροδιαφυγής και της μαύρης εργασίας, και η κοινωνική ασφάλιση των οικονομικών μεταναστών και η διαφανής αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των αποθεματικών και της περιουσίας των ταμείων, και η αποφασιστική αντιμετώπιση των φαινομένων της κακοδιοίκησης.
4. Σε διάφορα κρίσιμα ζητήματα όπως είναι η **35ετία, τα όρια ηλικίας** στη συνταξιοδότηση, η κατανομή και η δίκαιη διασφάλιση των επαγγελματιών σε **ανθυγιεινά και μη** καθώς και της θέσης της **γυναίκας** στην αγορά εργασίας, δεσμευόμαστε ότι στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου δεν θα αντιμετωπιστούν με τρόπο αφοριστικό και ισοπεδωτικό. Θα αντιμετωπιστούν με γνώμονα την εξέλιξη των εργασιακών σχέσεων, τα ώριμα δικαιώματα των ασφαλισμένων, των δικαιότερη αξιολόγηση του περιεχομένου και των όρων της εργασίας. **Θα αντιμετωπιστούν με τρόπο θετικό και δίκαιο.**
5. Μέσα από τη διαδικασία του διαλόγου επίσης θα προχωρήσουμε στην **ενοποίηση και αναδιάρθρωση των ταμείων** που θα καταστήσουν το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ορθολογικό, δίκαιο, βιώσιμο, σύγχρονο, και εξυπηρετικό προς τον πολίτη. Η μεταρρύθμιση θα δώσει τη δυνατότητα προσφοράς νέων και ποιοτικών υπηρεσιών στους εργαζόμενους και συνταξιούχους.

6. **Κείμενο**
ωφελές
για όλους
και με
την αίσθη
ση του
κ'ε'

5. στις εργασιακές σχέσεις

Αναφερθήκαμε ήδη στο στόχο της αντιμετώπισης της ανεργίας στην κοινωνία της πλήρους απασχόλησης και στις πολιτικές της απασχόλησης. Το δεύτερο βήμα είναι η **εργασία ως αξία ζωής**, ως χώρος δικαίωσης και ολοκλήρωσης της προσωπικότητας του ανθρώπου, ως δημιουργική δράση.

Είναι φανερό ότι στα πλαίσια της απελευθέρωσης των αγορών εργασίας, η δομική ανεργία, ο διακρατικός ανταγωνισμός των μισθών, η συνακόλουθη αναδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων **θέτουν τέρμα στην ευστάθεια του παραδοσιακού εργασιακού μοντέλου**, στην ευθεία συνάρτηση της ανάπτυξης με τα ποσοτικά μεγέθη της απασχόλησης, στις σχέσεις ανειδίκευτης και ειδικευμένης εργασίας.

Αυτές οι δομές μετατοπίζουν παραδοσιακές μορφές απασχόλησης, τροφοδοτούν τον εφεδρικό στρατό εργασίας με δυνάμεις που βγαίνουν από παραδοσιακές δραστηριότητες, μεταθέτουν το κέντρο βάρους της απασχόλησης σε νέες μορφές. Οι εξειδικευμένες υπηρεσίες, η τηλεεργασία, η γραφειωτική, η εποχική απασχόληση, η μερική απασχόληση είναι πια μια πραγματικότητα. Εμείς έχουμε υποχρέωση να κατοχυρώσουμε και να θεσμοθετήσουμε αυτές της μορφές ως απάντηση στη νεοφιλελεύθερη ουτοπία του «τέλους της εργασίας».

Ένα ανοιχτό και ευέλικτο πλαίσιο που είναι ταυτόχρονα αποτελεσματικό και κατοχυρώνει τη σύγχρονη και δημιουργική απασχόληση από την πλευρά των δυνάμεων της εργασίας είναι ο δικός μας στόχος. Ναι στην ευελιξία, όχι στην ασυδοσία. Ναι στις προσαρμογές, όχι ως πρόσχημα για απολύσεις, μαύρη εργασία, απαξίωση της απασχόλησης.

Με βάση τη λογική ότι ο ανταγωνισμός των επιχειρήσεων και η κερδοφορία δεν πρέπει να βασίζονται στην αποφασιστική συρρίκνωση του κόστους της εργασίας αλλά κυρίως στη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο αυτού του στόχου:

- ✓ **Προωθούμε τη διαδικασία μείωσης του χρόνου της εργασίας, χωρίς μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων και με συμπίεση του μη μισθολογικού κόστους της.**

Το 35ωρο είναι κοινός στόχος και επιλογή στην οποία θα μεταβούμε σταδιακά αναζητώντας τους πιο αποτελεσματικούς και αξιόπιστους δρόμους και τρόπους γι' αυτό. Επιβεβαιώνουμε ότι ενισχύουμε και ενθαρρύνουμε την πλοτική του εφαρμογή και οπουδήποτε οι κοινωνικοί εταίροι συμφωνούν μείωση του χρόνου εργασίας καθίσταται αυτόχρονα υποχρεωτική για μας. Ήδη δυναμικά κατοχυρώσαμε το 38ωρο.

- ✓ **Ενισχύουμε το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας για τον αυστηρό έλεγχο της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου και των νόμων που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις και που καταστρατηγούνται από τους εργοδότες, κυρίως στον ιδιωτικό τομέα. Ιδιαίτερα σε περιοχές με αυξημένα προβλήματα και σε μορφές που εμφολωρεί η αυθαιρεσία και η ασυδοσία.**